

Viken fylkeskommune og Nordre Follo kommune tester ny standard for økosystemregnskap

Økosystemene trues av arealbruk, klimaendringer og tap av biologisk mangfold. Viken har vesentlig byvekst, og dermed økt risiko for at biologisk mangfold og naturverdier kan gå tapt gjennom omdisponering og utvikling av naturområder. Viken fylkeskommune og Nordre Follo kommune utvikler derfor arealregnskap for bærekraftig bruk av arealer og biologisk mangfold.

? Hva er arealregnskap?

Et arealregnskap er en sammenstilling av kunnskap som viser status for en kommunes, fylkeskommunes eller et lands ulike arealer og arealbruk. Flere norske kommuner har begynt å ta i bruk arealregnskap, men formål og framgangsmåtene varierer. De siste årene har det pågått et internasjonalt arbeid for å utvikle felles prinsipper og metoder for økosystemregnskap, hvor arealregnskap utgjør første trinn i et enhetlig system. I mars 2021 vedtok FN «system for environmental economic accounting – ecosystem accounting», SEEA EA, som internasjonal standard. En felles standard kan være et nyttig verktøy i kommunal planlegging, og gjøre det enklere for kommuner å komme i gang. Sammenstilt med befolkningsprognoser kan økosystem arealregnskap hjelpe kommunene til en mer bærekraftig planlegging og bruk av sine arealer.

Dersom forekomsten av arter også registreres, som humler, bier, molte, osv., måles i tillegg økosystemenes økologiske tilstand = økosystemets tilstandsregnskap. Nordre Follo kommune og Viken fronter nå uttesting av økosystem arealregnskap, og piloterer økosystem tilstandsregnskap for utvalgte økosystemtyper.

Foto: Ås avis, Helge Totland

Økosystemregnskap i Norge, Viken og Nordre Follo

I naturmangfoldloven fremheves det at gode økosystemregnskap vil gjøre det lettere for kommunene å styre egen arealbruk og -utvikling. I dag er det svært varierende hvordan kommunene kartlegger og sikrer naturmangfoldet. Få kommuner har kartfestet naturmangfoldet systematisk gjennom sine plan- og byggesakssystemer.

EcoGaps er et kompetanse- og samarbeidsprosjekt mellom OsloMet, NINA, Viken fylkeskommune, Nordre Follo kommune og Sabima, som er støttet av Norges forskningsråd i perioden 2021-2025. Vi skal blant annet teste og vurdere ny metodikk for kartfesting og verdisetting av økosystemene i arealplanleggingen i Viken fylke og Nordre Follo kommune, basert på FNs standard for økosystemregnskap: System of Environmental Economic Accounting, Ecosystem Accounting (SEEA EA). EcoGaps tar også sikte på å utvikle en veiviser for innføring av de nye standardene i samtlige Viken-kommuner.

Foto: Marthe Indset

Viken fylkeskommune vedtok i desember 2020 å utvikle arealregnskap for å sikre en bærekraftig arealforvaltning og for å verne om viktige naturressurser. Bærekraftsarbeidet skal ligge til grunn for hele fylkeskommunens virksomhet og regionale planlegging.

Viken har en nullvisjon for tap av matjord. Jordvern skal veie tungt i planlegging og utbygging av infrastruktur. Plan- og utbyggingsprosjekter skal dokumentere at valgt løsning minimerer tap av dyrket mark, og vektlegge hensynet til arealbeslag fra oppstart av prosjektene. I dette arbeidet blir økosystembudsjett og arealregnskap sentrale verktøy.

Nordre Follo kommune er i gang med rullering av kommuneplanens arealdel, og med en ny kommunedelplan for naturmangfold. Kommunen forventer økt press på arealene gjennom befolkningsvekst, boligbygging og vekst i næringslivet. Ved hjelp av økosystemregnskap søker kommunen å styrke kartleggingen av viktige økosystemtyper, samt innsatsen for bevaring av leveområder med viktig naturmangfold og av blågrønne strukturer. En utfordring i dette arbeidet er å få tilgang til tilrettelagt og oppdatert datagrunnlag til bruk i plan- og byggesaker. EcoGaps samarbeider derfor med KS om digitalisering av plan- og byggesakssystemet, og med Sabima om videre utvikling av Naturkampen:

<https://naturkampen.sabima.no/intro>